

Katedra stříhové skladby

Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské /

Autor/ka práce: Benjamin Kolmačka

Název práce: Dům v exilu, Úloha prostoru ve filmu Lost Lost Lost Jonase Mekase

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Martin Čihák, KSS, FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....B.....

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....D.....

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....C.....

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce.....C.....

Jazyková a stylistická úroveň práce.....C.....

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejeté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)ano - norma dodržena.....

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava
.....C.....

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....C.....

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F)C.....

*(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)***Doporučení:***Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavce shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namísto položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.*

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

S radostí neskrývanou zahryzl jsem se do čtení této práce.

Benjamin vše sází na jediného koně - jménem Gaston, z jehož sedla nahlíží Mekasovu cestu z bezútesné „krajiny po bitvě“ do náručí nového domova vtěleného v podobě „home movies“.

O kladech této bakalářské práce netřeba se nikterak rozepisovat, jsou nesporné.

V práci nalezneme však řadu míst, která by si jistě zasloužila formulační zpřesnění.

Například na s. 7 čteme poněkud mlhavě: „Jak se pokusím dokázat ve své bakalářské práci, prostor je jedním z klíčových prvků ve filmech Jonase Mekase, bude předmětem následující analýzy.“ (s. 7)

Váží si autorovy snahy strukturu svého textu zpřehlednit, nicméně se domnívám, že opakovaná vysvětlování typu: „pokusím se dokázat“, „chci popsat“, „budu se zabývat“ (s. 18), jsou nadbytečná. Kdyby byla bývala graficky odlišena, mohla zaujmout polohu Jonasových mezititulků, což by celou strukturu textu přiblížilo skladebným postupům Mekasovým.

Domnívám se, že nebylo nutné překládat jednotlivé filmové mezititulky. Pokud by někdo anglickým slovům nerozuměl a ani si nedokázal nějak zjednat porozumění pro ně, pak takový čtenář nemá vůbec brát do rukou tuto bakalářskou práci (a pokud ji už vezme, byl by to pro něho alespoň signál, aby text rychle odložil – není ho totiž hoděn). Tím by se zároveň předešlo překladům typu (s. 10, pozn. 8) „Tvořím home movies, tedy žiji, žiji, tedy tvořím home movies.“ Právě ten nejméně srozumitelný termín „home movies“ není nikterak přeložen ani vysvětlen, ač v něm zřetelně cítíme pot Gastonovy domovské stáje. A nebylo-li by českého překladu, nechybělo by na s. 18 slůvko mé - ...srdce **mé** plačící osaměním. Ovšem to by asi nezabránilo chybnému uvádění jmen některých tvůrců: Ken Jacobs (chybně s. 37-38) či Ed Emshwiller (chybně s. 31).

Benjamin na s. 10 sice skvěle nahlíží podobu Mekasových filmů jako jistou formu sešitu, ovšem bez toho, aniž by zdůraznil, že sešit znamená to, co jest sešito pospolu, odkud pak s otevřenými stavidly zvukomalebné imaginace mohl nechat zavonět i „Rabbit (se)šit haikus“.

Ačkoli je použitá literatura vzhledem k tématu konzistentní, přesto se domnívám, že je poněkud škoda, že Benjamin vypustil ze zřetele Mekasovu deníkovou knihu *I Had Howhere to Go* (1991), líčící pobyt v uprchlických táborech poválečného Německa. Ona ztráta domova tak mohla být zpřítomněna či blíže dokladována na konkrétních ukázkách z Mekasových textů. Stejně tak by bylo bývalo vhodné poněkud více vzít i v potaz prvotní zkušenost Mekase coby litevského veršotepce.

Práce splňuje veškeré předpoklady na ni kladené. Navrhuji hodnocení C.

Vznáším otázku ke kapitole šesté - závěr: „Dům byl konečně vybudován. ..., větší jistota v soukromém životě umožňuje stále výraznější uvolnění v autorském projevu, který je čím dál spontánnější.“ (s. 45) Neplatí i tvrzení opačné, totiž, že právě proces „ošahávání si“ filmového prostoru, neboli uvědomování si filmového universa, byl tím, co umožnilo Mekasovi zabydlit se i v prostoru reálném?

Předkládám k diskusi: Domnívám se, že bylo možné v rámci této bakalářské práce vyostřit pohled ještě hlouběji a uvidět v *Lost Lost Lost* určitou formu Mekasovy „Rozpravy o filmu“. Jejímž výsledkem mohlo, na jedné straně, být vytýčení samých hranic kinematografického universa v podobě spontánního filmu (neboli kinogeometricky řečeno vynoření křtaltu i (iota), ve kterém filmový prostor není ani „prvkem“ ani „nádobou“, ale stává se sám svébytným živlem) a na druhé straně se mohl zřetelněji vynořit Mekasův spontánní pokus o vyslovení „kučerovské triády“ v podobě nalezených králíčích bobků.

Datum: 6.9. 2020

Podpis: Martin Čihák v.r.